

Handläggare
Gunilla Sundström
08-535 313 86
Gunilla.Sundstrom@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Undersökningssamråd enl. 6 kap. miljöbalken avseende ombyggnation av befintlig luftledning ÄL82 S6 vid Rudan och Griskurvan, Haninge och Huddinge kommuner – svar på remiss från Vattenfall Eldistribution AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Bifogad skrivelse till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 10 januari 2020, bilaga 1, överlämnas till Vattenfall Eldistribution AB som Huddinge kommuns yttrande över *Underökningssamråd enligt 6 kap miljöbalken avseende ombyggnation av befintlig luftledning ÄL82 S6 vid Rudan och Griskurvan, Haninge och Huddinge kommuner.*

Sammanfattning

Trafikverkets projektering av Tvärförbindelse Södertörn pågår. På ett antal platser berör de nya vägplanerna befintliga regionnätledningarna. Vattenfall Eldistribution AB avser därför att ansöka om nätkoncession för två ombyggnationer av befintlig 70 kV luftledning ÄL 82 S6 mellan ÄT825 Jordbro och ÄT55 Lissma.

Ombyggnationen omfattar två delsträckor, Rudan (Haninge) och Griskurvan (Huddinge), och planeras att utföras som luftledning. Dessa delsträckor konstrueras i 130 kV-utförande inför framtida spänningshöjning.

Tvärförbindelse Södertörn är ett stort och viktigt infrastrukturprojekt för utvecklingen av Huddinge och Södertörn. Det är därför positivt att Vattenfall Eldistribution AB planerar för att lösa elförsörjningen längs den planerade vägsträckningen.

Kommunstyrelsens förvaltning delar Vattenfall Eldistributions AB:s och natur- och bygglovsförvaltningens bedömning att sträckningsalternativ 1 är att föredra då det innebär ett mindre ingrepp i naturmiljön än sträckningsalternativ 2.

Frågan om ledningsombyggnaden kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte har belysts ur flera perspektiv från miljö- och bygglovsförvaltningen. Kommunstyrelsens förvaltning gör den samlade bedömningen att ombyggnaden

kan antas medföra betydande miljöpåverkan och att en specifik miljöbedömning behöver göras.

I det fortsatta arbetet behöver utredas hur man kan jobba med ekologisk kompensation samt att minimera markskador så långt som möjligt vid genomförandet. Det behöver även redovisas vad påverkan blir vid byggskedet, det vill säga transportvägar, körvägar i ledningsgatan, uppställningsplatser med mera. Det framgår inte vilken yta eller vilken påverkan det bedöms ha.

Huddinge kommun utgår ifrån att Trafikverket yttrar sig avseende påverkan på pågående planering kring Tvärförbindelse Södertörn.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Vattenfall Eldistribution AB har bjudit in Huddinge kommun till ett undersökningssamråd. Anledningen är Trafikverkets pågående projektering av Tvärförbindelse Södertörn. På ett antal platser berör de nya vägplanerna befintliga regionnätledningar. Två sådana platser utgör Rudan och Griskurvan där luftledning ÄL82 S6 både korsar och sträcker sig parallellt med länsväg 259. Ledningen behöver anpassas till de nya vägplanerna vilket innebär att ledningen behöver flyttas vid dessa passager. Rudan ligger i Haninge kommun och Griskurvan i Huddinge kommun.

Ledningen utgör en viktig del av Vattenfalls regionnät i området. Verksamheten projekteras för att ledningens funktion ska kunna bibehållas även efter genomförandet av Tvärförbindelse Södertörn.

Svar önskas senast 20 december 2019. Kommunen har fått förlängd svarstid till den 31 januari 2020. Ärendet har remitterats till miljö- och bygglovsförvaltningen. På grund av tidsbrist besvaras remissen av förvaltningen och inte av nämnd. Samrådshandlingar, se bilaga 3.

Tillståndsprocess

För att få bygga och använda elektriska starkströmsanläggningar behöver Vattenfall Eldistribution AB söka tillstånd (koncession).

Tillståndsprocessen inleds med en utredning om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP) eller ej. Detta görs genom ett undersökningssamråd med länsstyrelse, kommun och enskilda som kan bli berörda, vilket är där vi befinner oss i beslutsprocessen nu, se röd ring i figur 1 nedan. När samrådet är avslutat sammanställs inkomna yttranden i en samrådsredogörelse som utgör underlag för länsstyrelsens beslut om BMP.

Beslutar länsstyrelsen att verksamheten inte antas medföra BMP behöver endast en liten miljökonsekvensbedömning (MKB) tas fram. Beslutar länsstyrelsen att verksamheten kan antas medföra BMP ska en specifik miljöbedömning genomföras. Den inleds med ett avgränsningssamråd vars syfte är att utreda omfattning och detaljeringsgrad i den MKB som ska tas fram. Här har kommunen möjlighet att yttra sig.

Efter avgränsningssamrådet görs en samrådsredogörelse och därefter en MKB som sedan blir en bilaga till Vattenfall Energidistribution AB ansökan om koncession hos Energimarknadsinspektionen (Ei). I samband med att de söker tillstånd hos Ei får Huddinge kommun möjlighet att yttra sig igen. Därefter fattar Ei beslut. Se figur 1 nedan.

Figur 1. Tillståndprocessen

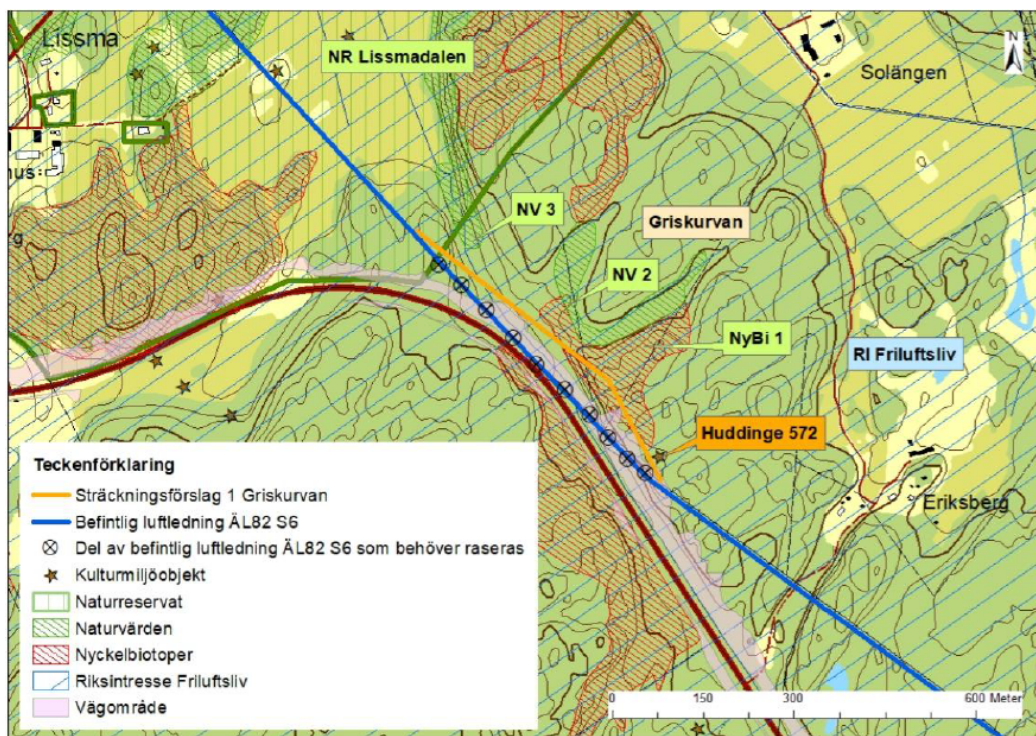
Förutom koncession behöver ledningsägaren även säkra rätten till marken. Detta sker genom att markupplåtelseavtal tecknas med berörda fastighetsägare. Markupplåtelseavtalet kan sedan ligga till grund för ansökan till Lantmäterimyndigheten om ledningsrätt.

Samrådsförslaget

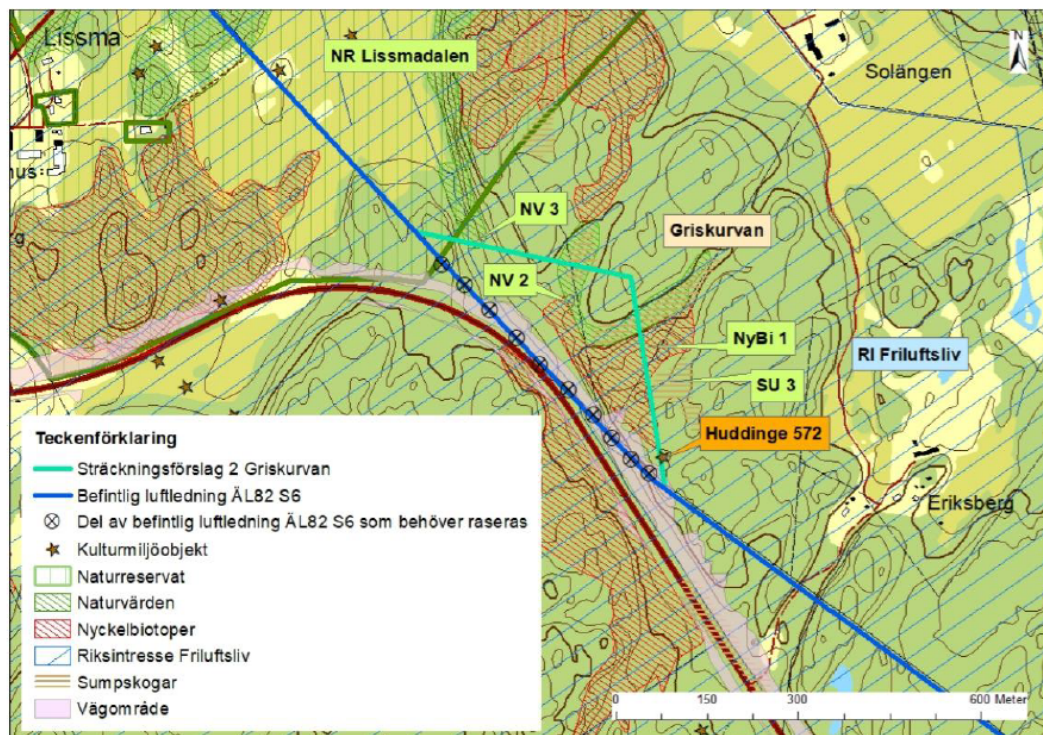
Vattenfall Eldistribution AB avser att ansöka om nätkoncession för två ombyggnationer av befintlig 70 kV luftledning ÄL 82 S6 mellan ÄT825 Jordbro och ÄT55 Lissma. Ombyggnationen omfattar två delsträckor, Rudan (Hanninge) och Griskurvan (Huddinge), och planeras att utföras som luftledning. Dessa delsträckor konstrueras i 130 kV-utförande inför framtida spänningshöjning av ledningen till 130 kV. I väntan på att detta blir aktuellt för hela ledningssträckan mellan Jordbro och Lissma kommer ledningens driftspänning motsvara 70 kV. För respektive område redovisas två sträckningsalternativ. Översiktskarta, se figur 2. Sträckningsalternativen för Griskurvan redovisas i figur 3 och 4 nedan.

Figur 2. Översiktskarta. Befintlig ledningssträckning markerad med blått.

Figur 3. Sträckningsalternativ 1 markerat med gul linje.

Figur 4. Sträckningsalternativ 2 markerat med grön linje.

Bortsett från befintlig luftledning består omgivningarna vid Griskurvan av gammal skog. Terrängen är starkt kuperad på bägge sidor om vägen. Ca 70 m av båda sträckningsförslagen berör en mindre del av Lissmadalens naturreservat och båda förslagen ligger inom område av riksintresse för friluftsliv.

Sträckningsalternativ 1 korsar en nyckelbiotop (barrskog) och tangerar ett område klassat som naturvärde (NV2). Sträckningsalternativ 2 korsar samma nyckelbiotop, två naturvärdesområden (NV2, NV3) och en sumpskog. Bägge alternativen är lokaliserade i närheten av lämning *Huddinge 572*, en boplat.

Ur naturmiljösynpunkt bedömer Vattenfall Eldistribution AB att sträckningsalternativ 1 utgör ett lämpligare sträckningsförslag i och med att sträckningen är kortare samt berör ny skogsmark i mindre omfattning. Utifrån en samlad bedömning anser Vattenfall Eldistribution AB att projektet inte kan antas innebära betydande miljöpåverkan (BMP).

Remissinstansernas synpunkter

Miljö- och bygglovsförvaltningens synpunkter

Av de två sträckningsförslagen av kraftledningen längs Griskurvan instämmer miljö- och bygglovsförvaltningen med avsändaren om bedömningen att sträckning 1 innebär minst påverkan på naturvärdena. Alternativ 1 innebär ett mindre ingrepp i naturmiljön eftersom den i större del ansluter till den befintliga ledningsgatan. Den norra korridoren medför också en barriär i naturmiljön vilket påverkar konnektiviteten i naturområdet.

Förvaltningens bedömning är dock att förordad sträckning medför lokal påverkan på naturvärdena. Förvaltningen anser att åtgärden är genomförbar förutsatt att hänsyn tas till naturvärdena. Nedan redovisas miljötillsynsavdelningen och natur- och klimatavdelningens respektive synpunkter.

Miljötillsynsavdelningen bedömning är att ingreppet i nyckelbiotopen är relativt litet och att åtgärden inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Åtgärden berör inte strandskyddat område och endast i liten omfattning reservatet. Ledningsdragningen sker i anslutning till en större väg som därför redan är påverkat och riksintresset för friluftslivet bedöms heller inte påverkas av detta skäl. Även om skyddade arter finns i området anser inte miljötillsynsavdelningen att deras bevarandestatus hotas vilket också är ett skäl att inte anta att åtgärden medför betydande miljöpåverkan. Att arter som är skyddade enligt 6, 8 eller 9 § artskyddsförordningen påverkas är i sig inte ett skäl att anta betydande miljöpåverkan. Åtgärden innebär inga risker för människors hälsa. Den påverkan som riskeras för kulturmiljön bedöms kunna hanteras genom de föreslagna försiktighetsmåten (se s. 30).

Natur- och klimatavdelningen bedömning är att förordad sträckning av kraftledningen medför betydande miljöpåverkan. Anledningen är att området som berörs delvis har skyddsstatus då det både är ett naturreservat och att det innebär intrång i en nyckelbiotop.

De båda nya sträckningsförslagen av kraftledningen vid Griskurvan anser natur- och klimatavdelningen innebär ett intrång i bevarandeområde och enligt 3 kap. 3 § miljöbalken utpekat ekologiskt särskilt känsligt område (ESKO) i kommunens översiktsplan (ÖP 2030). Intrång sker i en registrerad nyckelbiotop som är en barrskog om ca 2,2 ha. Området har bedömts till naturvärdesklass 2, det vill säga högt naturvärde.

Nyckelbiotopen hyser värdefulla växter och växtliknande organismer som inte bildar frön, med strukturer som stark sluttning, fuktig mossfäll på död ved och mossfäll på stående träd, block, sten, bergväggar och lodytor. Nyckelbiotoper är skogsområden med mycket högt naturvärde och har skyddsstatus. Dessa skogar har egenskaper som gör att de har en nyckelroll för skogens missgynnade och hotade djur och växter.

Förvaltningen menar att även en redovisning av uppförandeskedet, det vill säga redovisning av upplagsområden, tillfartsvägen och byggvägar, snarare än en beskrivning av tillvägagångssättet, kan behövas för att kunna ta ställning till om åtgärden leder till en betydande miljöpåverkan.

Förvaltningens synpunkter

Tvärförbindelse Södertörn är ett stort och viktigt infrastrukturprojekt för utvecklingen av Huddinge och Södertörn. Det är därför positivt att Vattenfall Eldistribution AB planerar för att lösa elförsörjningen längs den planerade vägsträckningen. Enligt Huddinge kommuns gällande översiktsplan är det ett övergripande mål att befintliga kraftledningar på sikt ska grävas ned. Detta på grund av att man vill minska de elektromagnetiska fältens påverkan.

När det gäller sträckningsförslagen delar kommunstyrelsens förvaltning Vattenfall Eldistribution AB:s och natur- och bygglovsförvaltningens bedömning att sträckningsalternativ 1 är att föredra. Intrång behöver göras i naturmiljön för en ny ledningsgata men alternativet innebär ett mindre ingrepp i naturmiljön än sträckningsalternativ 2 eftersom det i större del ansluter till den befintliga ledningsgatan. Dock medför ombyggnationen lokal påverkan på naturvärdena och hänsyn måste tas till dessa vid ett genomförande. Bägge sträckningsalternativen är förlagda så att de kan påverka fornminnen som är noterade inom området.

Frågan om ledningsombyggnaden kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte har belysts ur flera perspektiv från miljö- och bygglovsförvaltningen. Kommunstyrelsens förvaltning gör den samlade bedömning att ombyggnaden kan antas innebära betydande miljöpåverkan och att en specifik miljöbedömning behöver göras.

Som framgår av samrådsunderlaget och i naturvärdesinventeringen ska befintlig död ved bevaras samt träd som behöver avverkas placeras ut för att öka mängden död ved. Det bör även utredas hur man kan jobba med ekologisk kompensation samt att minimera markskador så långt som möjligt vid genomförandet. Det behöver också säkerställas att entreprenören tar del av de villkor som ställs vid eventuellt utförande. Det behöver även redovisas vad påverkan blir vid byggskedet, det vill säga transportvägar, körvägar i ledningsgatan, uppställningsplatser med mera. Det framgår inte vilken yta eller vilken påverkan det bedöms ha.

Den största delen av ledningssträckan ligger på kommunal fastighet. Denna fastighet är utarrenderad och ändamålet är jakt. Förvaltningen förutsätter att Vattenfall Eldistribution AB tar kontakt med arrendatorn under planeringen såväl som inför genomförandet. Detta kan ske via samhällsbyggnadsavdelningens mark- och exploateringssektion men sker dock inte automatiskt utan måste initieras av Vattenfall Eldistribution AB. Inskrivna servitut berörs inte. Om det kan finnas ej inskrivna avtalsservitut som berörs är oklart. Den södra delen av ledningssträckan ligger på privat mark. När det gäller denna del måste den privata fastighetsägaren höras avseende eventuella arrenden, servitut (framför allt ej inskrivna avtalsservitut), med mera.

Förvaltningen utgår ifrån att samråd sker med Trafikverket avseende påverkan på pågående planering kring Tvärförbindelse Södertörn.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

För genomförande kommer Vattenfall Eldistribution AB förmodligen att behöva ledningsrätt där Huddinge kommun är markägare. De ekonomiska konsekvenserna är beroende av vilken av de alternativa sträckningarna som slutligen väljs. För kommunens del handlar det inte så mycket om kostnader utan snarare en ersättning för det intrång som den nya ledningssträckningen gör på kommunens fastighet.

Camilla Broo
Kommundirektör

Helené Hill
Samhällsbyggnadsdirektör

Gunilla Sundström
Områdesstrateg

Bilagor

Bilaga 1. Yttrande

Bilaga 2. Miljö- och bygglovsförvaltningens yttrande

Bilaga 3. Samrådshandlingar från Vattenfall Eldistribution AB

Beslutet ska skickas till

Vattenfall Eldistribution AB